

Pi de maig

El Pont de Vilomara i Rocafort

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Rocafort
Alçada: 429

Coordenades:

Latitud: 41.71641
Longitud: 1.93571
UTM Est (X): 411467
UTM Nord (Y): 4618838

Classificació

Número de fitxa 08182 - 310
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Manifestació no vigent
Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 14/08/2018 - 02:00

Descripció

Tradicció desapareguda que consistia en la "plantada" d'un pi, prèviament tallat a muntanya, a la plaça del poble, (actualment plaça de Catalunya). La celebració començava la nit abans del Roser de Maig. Els joves anaven a Talamanca a serrar l'arbre, ja que tenien fama de ser els més bells. L'esporgaven deixant unes

branques formoses a la capçada i en treien l'escorça. En acabat, el duien a braços cap al poble seguint un ritual molt específic: els portants s'aturaven en uns llocs fixes, per reposar i menjar un xic. En arribar a la plaça, el clot per encabir-lo ja estava a punt. Allí es dreçava, amb un pom de roses al capdamunt, i s'assegurava fermament per evitar ensurts ja que el pi restaria uns quants mesos fins que no el traguessin, després del 8 d'octubre, dia de la Mare de Déu del Roser. S'encerclava amb una catifa de flors i durant el tot el dia es ballava i cantava al seu voltant. A la tarda hi havia competicions entre els més atrevits. El tronc s'havia empastifat amb una bona capa de sabó que el feia lliscós. El que arribava dalt, s'emportava un pollastre com a premi. El dia de la Mare de Déu, tot el poble reunit per a la celebració, es tallava a trossos i es venien. Els diners de la venda es destinaven a obres benèfiques i a la confraria.

Observacions:

A Igualada, la festa del Pi de Maig, està íntimament relacionada amb la confraria del Roser i la capta d'unes dones anomenades majorales del Roser que aprofitaven qualsevol celebració per oferir uns flors i passar la bacina tot recollint uns dinerets. Una de les documentades és el llevat de taula que en el cas de Rocafort s'ha documentat a la Festa Major.

Josefina Oliveras parla de la captació de diners per la confraria, durant el llevat de taula (Festa Major) i el Pi de Maig, però no s'ha pogut documentar oralment cap notícia relacionada amb una hipotètica Confraria del Roser.

Història

Com en altres indrets de Catalunya, l'Arbre de Maig, havia estava íntimament relacionat amb la festa de la Mare de Déu del Roser. Segons Joan Amades, des d'època medieval. Originàriament es tractaria d'una tradició lligada al món rural. L'element central seria un arbre, en el cas de Rocafort, un pi al voltant del qual es desenvolupava tota la festa. A partir del sacrifici d'aquest arbre i els diferents actes rituals al seu voltant, es demanava per intersecció de la Mare Naturalesa prosperitat i abundància.

Bibliografia

- AMADES, Joan (1988). Costumari Català. El Curs de l'any. Vol. III. Corpus - Primavera. Pàg. 356 a 372 i 908 Ed. Salvat Editores. Barcelona
- BALLBÈ i BOADA, Miquel (1998). El Pont de Vilomara i Rocafort. Aspectes històrics. Pàg. 35 i 36. Ed. Centre d'Estudis del Bages. Barcelona.
- OLIVERAS i FERRER, Josefina (1990). Rocafort a començaments de segle. Festes i Institucions. Ed. de l'autora.
- PÉREZ BACARDIT, Enric (2002). Apunts per una història de Rocafort de Bages. Ed. de l'autor. 2a edició.
- VILARRUBIAS, Daniel; TALAVERA, Marc (2013). La Festa de l'Arbre de Maig a Igualada, dins Revista d'Igualada, núm. 43. Ed. Revista d'Igualada. Anòia. Abril, pàgs. 40 a 51.